

Nro. 23.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indült Bétsből, Kedden Mártzius 20-ik napján
1804-ik esztendőben.*

B é t s.

V e l e n t z é b ő l M a r t z . 3 - k á n i r t á k , h o g y o t t ,
a z a ' k ü l ö n ö s t i f z t e l e t b e n t a r t a t o t t i d ő s P a t r i a r -
c h a K a r d i n á l i s F l a n g i n i L a j o s ő E m i n e n t z i á -
j a , F e b r . 2 9 - k é n d é l u t á n n i 6 ó r a k o r , é l e t é n e k 7 1 - i k
e s z t e n d e j é b e n , a ' p o d a g r á n a k m e j j é r e é s b e l s ő r é -
s z e i r e v a l ó s z á l l á s a m i a t t , a z ő f ő p á l z t o r i g o n d -
v i s e l é s e a l a t t v ó l t h i v e k n e k k ö z ö n s é g e s s z o m o r ú -
s á g o k r a , k i m u l t l é g y e n a ' v i l á g b ó l .

M a g y a r O r s z á g .

U n g v á r , F e b r . 2 9 k é n . — „ M i n á l u n k m o s t
ő F e l s é g e k e g y e l m e s K i r á l y u n k , ' s k e g y e s A t y á n k
s z ü l e t é s e n a p j a , m e l l y e ' h ó n a p n a k 1 2 - i k n a p j á n
e s e t t , i n k á b b b e l s ő f o h á l z k o d á s o k , k ö n y ö r g é s e k ,

és alamisnálkodások, mint sem külső ceremóniák által tiszteltetett meg. Ugyan is Püspök ö Excellentiája' Cathedralis templomában Felséges Urunk hosszú életéért, és az egész Felséges Háznak bódog állapotjáért az említett napon Sz. Liturgia tartatott, és ajtatos könyörgetek fent szóval mondattak el. Annakutánna pedig délben itten a' NemesVármegye tömlötzében lévő 42 keresztény rabok (mert találtatnak azon fogházban 52 'Sidó rabok is), nemkülömben az ispotályban lakó, és más számos szegények is Püspök Ö Excellentiája kegyes adakozásából étellel, és itallal meg tractáltatok. Ö Excellentiája aztala is többnyire csak azokból a' penziós Katona Tiszt Urakból állott, kik itten néhányan 's ugyan némellyek feleségeikkel és gyermekeikkel is laknak, és a' kiknek csakugyan, a' mostani drágaságot, és szükséget tekintvén ö Excellenzia kegyes Püspökünk minden héten négy nap, úgymint: Vasárnap, Kedden, Tsörtörtökön, és pénteken már több elzindöktől fogva szabad aztalt ajánlani méltóztatott.

„Ö Felsége méltóztatott a' Pesti Universitas Typographiájához néhai Fő Tisztelendö Rágoty Sándor Ur helyébe, az ide való Orosz Parochust Titularis Kánonok Fő Tisztelendö Tarkovits Gergely Urat, az Orosz nyelven nyomtatandó könyveknek Censorává ki nevezni. Mellyről szóló decretoma is már ide megérkezett, és titulalt Ur minden készületeket meg teszen, hogy mennél előbb Tiszti helyére Budára mehesse által.

„A' múlt Januarius elején Méltóságos Báró Hajnatskői Vetssei Miklós Nemes Szathmár Vármegyének Fő Ispánja, és Kassa Cameralis Administrator Ur Ö Nagysága, mint Királyi Bízto,

itten az Ungvari Cameralis Uradalombéli némely panaszokra nézve, nem külömben az Arendás Zsidó ellen tett vádoknak ki nyomozások végett vagy két heteket töltött. Melly nyomozásnak a' resultatumát, még eddig senki sem tudhatja. Mi e' hónapnak 11 ik napján történt napbéli fogyatkozásnak, homályos időnk lévén, nyomát is alig láthattuk. Két orá felé leg nagyobb sötétség mutatta magát, de koránt sem vólt olyan nagy, hogy gyertya gyújtásra, mint némelly Kalendaristák jöve döltek, szükségünk lett volna. — Az utolsó farsángtól fogva mai napig meglehetősen telünk, és szánútunk vólt, melly a' tüzi fa dolgában lévő nagy szükségünket alkalmásint kipótolta.

K u l a (B á t s V á r m e g y é n) Febr. 28 kán. Reménylem, hogy a' M. Kurir' filibe is el jutott azon sebessen el terjedett hír, hogy ezen N. Bács Vármegye Ó. Verbász nevezetű helységiben, valamelly (úgy gondolt és hírelt) Pestis vagy ragadó nyavalya' neme ütötte vólt a ki magát; s minthogy ennek hallása talám a' távolabb lévő vidékeken bal vélekedésre és sükségtelen megfélemlésre is alkalmatosságot szolgáltatathatna; hasznos dolgot teszen a' M. Kurir, ha azt, a' mia' valóság, kihirdeti:

A' dolog így történt: Csábanov nevezetű ember hazából (mellyben mind öszve 32-ten laktanak) harmadfél hónap alatt, haton ki haltanak; az utolsó halála a' helység Notáriussát figyelmetessé téven, az Új-Verbázi Seb-Orvosnak hírül adta, ez a' szomizéd Kulai Seb-Orvost (ki a' Szrémi Pestisben jelen vólt) a' test' megvizsgálására által híván, ez úgy találta, hog valami Pestisesjel vólt na a' testen, és hogy a' test' szaga ötöt ebben még

jobban meg erősítené. Hírül tétetvén a' dolog a' N. Vármegyének, a' Vármegye Phisicusa, a' dolog meg vizsgálására ki küldetett; ki is a' Seborvosok relátziójok szerént mint gyanus dolgot bé jelentette, azt is hozzátévén, hogy az egygyik, Pestre Török Országi portékat vivén, haza érkezése után hirtelen meg halt; a' másik fuarosnak pedig a' Gyermeké hasonlóképpen.

A' N. Vármegye minden Rendeléseket, a' mit csak illy környülállásokban tenni szükséges, megtett. T. Vojnits Subst. Viceispány Urat mint Commissariust a' szomszédban lévő Hajos Tárfalág épületjébe tellyes hatalommal ki küldötte, az egész helységet 6 hetekig tartó Contumatzia alá rendelte, és a' szomszéd Phisicus urakat a' gyanus nyavaja megvizsgálására meg hívta; kik is a' dolgot meg vizsgálván, azt Pestises nyavalyának lenni nem itélték. Hasonló értelemben vóltak a' katonai részről másodszor meg jelent Doctorok. Most pedig Királyi Tanátsos, Schraud Protomedicus Ur meg jelenvén, a' dolgot fundamentomosan, környülállásoson megvizsgálván, 's az egész helység lakosságait meg visitáltatván, nemtiak az, hogy az eddig itt meg jelent Doctor urak itéletit jóvá hagyta, hanem a' helységnek, és az egész környéknek örömére Febr. 28-ik napján felét a' helységnek (mellyet a' Canalis két felé oszt) másik felét pedig 29-ikben, semmi jelét a' pestises nyavajának nem találván, felszabadította, minden le tartasztott fuarosok szabadon eresztettek, és a' Pesti váfára, ha a' fáros út engedi, el is mehetnek.

Valójában nagy dítferetére szolgál ezen N. Vármegyének az, hogy tiak az első gyanus hírre,

is olly hathatós Rendeléseket tett, hogy ha való-
ságos Pestis lett volna is, is még is tovább nem ha-
talmazhatott volna.

Frantzia Respublika.

Páris, Mártz. 6 ik napján. A' Georges, Pischegrü', és Moreau' történeteik sok féle megjegyzésekre szolgáltattak alkalmatosságot a' Frantzia íróknak, a' kik mintha csak most jöttek volna az első elbámulásból magokhoz, alig tudják öfzize szedni ezen emberek eránt való gondolataikat. — „Valyon mit mondanak most (így kiált fel némelyik közzülök) a' Svéviai lakosok, midőn hallják, hogy Moreau, a' kit ők mint ellenségeket is betsületre és szeretetre méltó embernek vallottak lenni, Moreau a' kit már csak Hohenliadeni győzedelmes névvel említettek az ő tisztelői: a' ki egy 110 ezer emberekből álló táborot vezérelt az ő földjeiken; a' ki ha igazat kell szollanunk, a' Respublikának megfundálásában tsakugyan nagy eszköz vala, a' ki magát egy okos, módos, előre vigyázó, és kevéssel megelégedő embernek mutatni: hogy ez a' Moreau mostan, naponként, Bíró eleibe állani, az eleibe tétődő kérdésekre felelni, a' fogházba vizsgálva térni, 's éjjel nappal aggódni kénytelenítettik, 's a' többi.“ —

„A' mi (így szoll egy más író) Moreaut illeti, ő még ma is egy középszerű Prokurátor volna, ha a' történet ötet a' revoluzió tengerének zürzavaros habjai által arra a' póltzra nem emelte volna, a' melly az ő mostani szerentsétlenségét okozta. De mint mondhatunk egyebet ezekre, hanem — „

„Hogy sok rossz Pap jó katona, és sok rossz katona jó Pap volna, ha a' választást el nem hibázta volna. — „A' Pischegrü Párisba való jövetelét gondolora vévén, erről (ugy mond) nem gondolhatunk egyebet, hanem csak a' mivel a' keskeny határok közzé szorúlt emberi elme, a' maga gyengéségét az ilyen megmagyarázhatatlan történetek' megfelytésében segíteni szokta: — „

„Ütött az órája!“ — Egy ember, a' kit Párisban ily sokan esmértek, a' ki oly sok ezer Frantziákból álló tábort vezérelt, önként megyen Párisba, a' hol a' Gilotín várja!“ — Ennek az így megálazódott nagy embernek életefolytát, ezek a' nevezetesebb környülállások tették nevezetellé: — „

„Pischegrü, a' revoluzió előtt való Frantzia ország' Franche Comte nevü tartományában, Arbois városában, nem fényes nem is gazdag házból vette származását. Itt kezdett a' tanuláshoz; itt kezdette a' Philosophiának tanulását is a' Franciskánus Barátoknál, a' kiknek javaslásokból az után a' Brienniben lévő Franciskanusoknak Collegiumjokban, letakét adott a' Philosophiából és Mathesisből. Innét vette az eredetét az a' hír, hogy Pischegrü a' revoluzió előtt Franciskanus Barát lett volna. A' tanitást abba hagyván, katonává lett, és az első ágyúzó Regementbe állott; a' hol a' tisztek az ő talentomaira nem soká rá esmérvén, Vice-Strázsamellarséget adtak néki, a' melly megtiszteltetés abban az időben egy tsupa polgár ifiunak nem közönséges vólt. Az alattkiütött a' revoluzió. Hogy Pischegrü azokat, a' kik ezt a' revoluziót kormányozták, valaha be-

asülte volna, leg kissebb magaviselete sem bizo-
 nyította soha: ezek azonban az ő tehetségei fe-
 lől tudósittatván, őtet lassanlassan annyira elővitték,
 hogy az 1793-ik esztendőben, midőn a' Német Bi-
 rodalom béli ellenséges sereg a' Rénus bal partjá-
 ról annak jobb partjára vizsza szállott, az az e őtt
 néhány versben megveretett és csak nem minden
 bátorságát elvesztett, Frantzia tábor fő vezérének
 lenni Pischegrüt olvasa a' Publicum. Nem so-
 ká azután 1794 ben, az akkor hatalmaskadó Ja-
 kobinusoktól az Elzaki tábor' fő vezérévé nevez-
 tetett. Tsupa Jakobinusokból álló Generálisoktól
 és Adjutansoktól kísértetvén, útját Belgiumba vet-
 te, a' hol, mint ezen környülállásokat az újság-
 írók már az unalomig elő beszéllették, példa nél-
 kül való szerentsével tsatázott, 's végezetre télnek,
 idején 1795-ben az egész Szövettséges Belgiumot
 elfoglalta. Martziusban a' Rhénusi és Mosellai
 seregek vezérévé neveztetett. Ekkor-tályban tör-
 tént, hogy éppen Párisban tartózkodván, az ott
 támadott zendülést, melynek a' Jakobinusok vól-
 tak indítói, a' kiknek ő eleitől fogva titkos gyű-
 lölőjök vólt, a' Nemzeti Testörzök' vezérjékké ne-
 veztetvén, nem csak letsendesítette, hanem annak
 is hathaiós eszközüül szolgált, hogy a' hatalmasabb
 Jakobinusok rész szerént számkivetésbe küldettek,
 rész szerént elvétellett töllök a' lármazásra való al-
 kalmatosság.

„Ugyan ő foglalta el még ezen esztendőnek
 Septemberjében M a n h e i m városát: hanem, mi-
 nekutánna a' N e c k a r mellett elő nyomúlt volna,
 megmagyarazhatatlanúl minden szerentséje és ditsős-
 sége hátat fordított néki. A' Rhénus bal partjá-

ra nem soká vissza kergettetett, a' mely hátrálásnak egy fegyvernyúgvás lett a' következése. Itt kezdődik az a' hír, hogy Pischegrü a' Respublika' ellenségeivel egygyetértvén, a' régi rendnek vissza állításán dolgozik; hogy egy terhes szekér bizonyos pap rossakkal elfogattatván, az azon tálatatott gyanus leveleket egy Frantzia Generális letartóztatta, hogy Generál Moreau a' leveleket a' Direktoriumhoz küldötte, 's a' többi.

„Látván Pischegrü hogy ezen környülállások ötöt a' Direktorium előtt gyanuffá tették, a' fő vezérségből elkéredzett; 's magános életre lépett. A' Direktorium ajánlotta neki a' Stockholmi Követtséget: hanem, mint a' kinek gyanithatóképpen nagy planumokon járt az esze, inkább akart a' hazában maradni, melyre nézve nem is válalta fel a' követtséget. A' vezérséget Moreau nyerte-el helyette. — Az 1797 ik esztendőben a' Törvényhozó Gyűlés' tagjává, 's ennek Elölülőjévé választatván Pischegrü, történt, hogy a' Direktorium a' Respublika ellen való törekedéssel vádolta a' Törvényhozó Gyűlésnek egy részét, melynek a' lett a' következése, hogy némelyek, kik között volt nevezetesen Pischegrü, Amerikába Guiannába küldettettek szamkivetésbe. Mint szökött-el onnét — mint jött Angliába — onnét Német országba — mint tartózkodott a' Frankoniai Kerületben — mint ment ennyi hányodása után, a' mostani hadakozás' elkezdődésének alkalmatosságával, Angliába vissza — mithirleltek a' közönséges levelek az ő Frantzia Printzekkel való egygyetértéséről — Georjessel való planumáról: mind ezek újabb dolgok, hogy sem itt bővebb előadást érdemlenének.

Fébr. 22 ik napján nevezetes tanátskozás tartott a' Thuilleriában, a' hol a' Konzúlok, a' Ministerek, a' Törvényhozó Gyűlésnek és Tribunátusnak sok tagjai, 's más Tisztviselők is jelen voltak, 's a' melyben a' közelébbi özveesküvést illető minden tárgyak felolvasztattak.

Ugy láttzik, hogy itt az árestáltatások már meg szűntek. Némely elfogott személyek ismét szabadon bocsáttattak. Moreau és a' több bévándoltatott társa, azon 6 Birákból álló Itélőszék' eleibe állítatnak, a' melly, mint már említtük, mind azokat a' személyeket fogja kék elzindőknek lefolyta alatt megitélni, a' kik az Első Konzúl és a' haza ellen való özfszeesküvéssel fognak vádoltatni. — 24 Prokátorok ajánlották magokat a' Moreau' mentésére 's védelmezésére, a' kik közül Chaveau - Legarde választatott - ki.

Moreaunak a' felesége, minden maga és férje esmerőseitől való látogatásokat elfogadott már ezekben a' napokban, a' kik között sok idegenek is táláltattak. Az annya is ezen alzfzonyságnak Hullo t né, fogságban vólt mint mondják egy néhány órákig.

Az özveesküvésnek aktáit most nyomtatják Párisban. A' napokban az első Konzulné, minden Szenátorok, Státus Tanátsosok, Törvényhozók, és Tribúnusok, 's más Tisztviselők feleségeinek audientziát adott, hogy azoknak az özveesküvés semmivé való levéséből vett örömöket, 's szerentsekivánosokat elfogadja. — Ollyan nagy fe reggel gyülekeztek fel az alzfzonyságok, hogy tsak szakafzonként lehetett őket béereszteni. — Az első Konzulné mindenikhez egy két szót szolván, ki

erelztette őket, hogy a' várakozókat mind elfogadhassa.

Még nem adatott ki a' laistroma azoknak a' személyeknek, a' kik, mint ezen ölfzszeesküvés' tagjai, már elfogattattak: hanem azt mondják, hogy sokan vannak. Azon szerentsések közzé, a' kik az elfogattatás előtt útat vesztettek; számlálják azt a' L a h o r i e nevű Generális is, a' ki a' Swéviai Kerületben Generál Moreau alatt szolgált, neki jó barátja, jó segítője, 's nevezetesen az utóbbi békesfégekötésnek munkájában is hathatos eszköz volt.

A' M o n i t e u r ilyen tudósítást adott ki az Anglusoknak Napkeleti Indiai leg újabb környülállásaikról: — „

„T r a n q u e b a r, Sept. 24 kén. Anglus vezér Gen. W e l l e s l e y, egy Európaiakból és Indusokból álló számos fegyveres sereggel, igen betalált vala a' M a r a t t o k' tartományaikra nyomúni: hanem eleség' és víz' dolgában fogyatkozást szenvedvén, nem kevés kárvallással kéntelenítettett onnét visszsa térni. Az ő zsoldjokon lévő Indus katonák nagyon felzendültenek vala. A' Marattoknak seregeik mindenütt nyomban késérték őket, míg végre Aug. 5-kén, forma szerént való ütközetet ajánlván nékiek, vélek gyözedelmesen megverekedtek. A' Gen. Wellesley vesztése 4000, rész szerént Anglusokból rész szerént Indusokból állott. A' Marattok' zsákmányává lettek az ő sátoraik, bagázsiaik, és hadi kallájok is, 12 ágyukkal egyetemben, a' mellyeket bészeggezve hagyták azoknak kezeikben. Az Anglus Iovalság a' víznek nem léte miatt meg nem jelenhetett az ütkö-

zetben. Minthogy Gen. Wellesley, a' Kurirnak az ütközet' helyéről való elindulásakor még élénem került vólt, gyanítják, hogy talám fogságra esett a' Marattokhoz. Azt beszélük, hogy a' három Maratt Fejedelmek Schindia, Paishwa, és Holkar, a' kik eddig egymással szüntelen való egyenetlenségben éltek, 's az Anglusoktól részenként támadtattak és verettettek meg, most özfize békéllvén, egygyesített erővel támadták meg az Anglusokat. Minthogy a' Marattok az Anglus zsóldon lévő és most hozzájuk fogságra esett Indusokkal a' tsata után igen bészületesen bántak, az ólta erőffen szöknek ezek hozzájuk által. A' Coromandeli partokon lakó Anglusok nem kevésbé ijedtek meg. —

„Hasonló szorultságban vóltak ezen időben az Anglusok Ceylan szigetén is. Mindenünnen a' várakba kéntelenítették bévonni magokat, annyira erőt vett vólt már rajtok a' föld' népe. — (Ezen Napkeleti Indiai tsatákról a' Londoni levelek is emlékeznek: hanem ők nem írják, hogy őket a' Marattok 's a' Ceyloni lakosok megverték volna.)

Megjegyzésre méltó kifejezésekből álló irást küldött egyebek között Gen. Augereau, a' Bres-ti tábor' vezére, az Első Konzúlhoz: — „Polgár Első Konzul! A' lármaszónak a' Sequana partjához tsapódott hangját, a' Finisterrei partok ekhoztatják (ugymond) vilzsa. A' katonákat, a' kiket semmi némű veszedelem meg nem rettenthet, reszkettető félelem fogta el, megértvén azon veszedelmet, a' melly a' te lételedet fenyegette. Élni fogsz te Első Konzul, Frantzia országnak ditsőségére, és a' világ szerecséjére; élni fogsz azért,

hogy éppen te magad állhass bocsfűt Anglián azon gyalázatért, mellyel annak törvénytelen Kormány-széke magát befedezte; élni fogsz te, nem az Elöljáróknak rád való vigyázások által, nem azért hogy az árulók megesmértetnek, 's a' büntető vas által megemészteinek: hanem élni fogsz azért, hogy úgy tethik a' Végzésnek, &c.

A' Belgiumból 's Hollandiából érkező tudósítások szerént igen rendkívül való szélvész, zivatar, menydörgés, villámlás, és menköhullás kegyetlenkedett ezen tartományokban Februarius hónapban. — Utrecht városában a' Cathedraletemplomot ütötte meg Febr. 23-kán délutáni 4 orakor — nem mellesze Amsterdam mellett hasonlóképpen az út mellett lévő szélmalmot, 's a' Molnármeffert is megölte, midőn éppen annak megállításában foglalatoskodott volna. — Hasonló rettenetes idő volt Hágában is; úgy esett a' hó és jég egygyütt, mint-ha vetélkedve akarták volna elborítani a' földet. — — Itt is villámlott 's hullott a' menkö. — Itt azonban nem éppen tsuda télben a' jegeső és menköhullás. A' Hágai Kronika szerént az 1539-ik esztendőben Dec. 29-kén ütötte meg a' menkö ezen város egygyik tornyát, 's tette azt, a' templommal és a' körülette lévő házakkal egyetemben, hamúvá.

Páris, Mártz. 6-ikán. — A' Moniteurnek egygyik újabb darabjában, mostan ezek olvástatnak; — „

„Egy személy, a' ki a' Királyi udvarnál van szolgálatban, Febr. 25-kén írja Londonból, hogy a' Király olyan beteg, hogy az ő halálának híre gyaníthatóképpen az első újság fog lenni onnét.

„Gen. Paulet, a' ki most a' Vendei Departamentom tengeri partjait járja és vizitálja, írja, hogy egy egy Anglus tsajka, a' mellyen 12 haramiák ültek, Febr. 26-kán éjjel a' part mellett megjelenvén, valami 3 mértföldnyi távolságra járt ott le és fel, külömbkülömbféle jeleket adván. A' kiszállást három versben próbálta meg: hanem eszébe vévén, hogy Lovas Vadászok által tartatik szemmel a' parton, abba hagyta a' próbát, és eltávozott. —

„Hamburgból úgy tudósítottunk, hogy az Angliai Országlólszéknek 60 millió Livráiban került ez a' mostani mesterkedése Frantzia ország ellen.“

Mely nagy tisztelettel viseltessen a' Párisban lévő Amerikai Követ Livingston az Első Konzúlhoz, meg bizonyította közelebről az által, hogy az ellene való öfzszeesküvésnek kinyilatkozásáért, igen fényes bált adott.

Északi Amerika.

Hogy a' Spanyol Biztos tavaly Nov. 30-kán Louisiana tartományát a' Frantzia Respublikának, ennek ott lévő Préfektussa Laufsát pedig kevéssel azután az Amerikai Szövetséges Státusoknak által adta, már ez mind nem újság. Hanem az a' hirdetés, mellyet a' nevezett Fr. Préfektus ezen alkalmatossággal ki adott, oly nevezetes, hogy még a' Moniteur által is szórolszóra ekképpen adatott ki:

„Louisiana lakosai! a' tzél, melyre nézve én az Oceanus tengeren 2500 Fr. mértföldnyi útat tettem, megváltozott; a' mostanában rám bízott dolog, nem oly kedves: de ram nézve csak

ugyan örvendetes annyiban, a' mennyiben azt gondolom, hogy néktek hasznos fog lenni. Az ő Cath. Királyi Felsége' Biztosai, nékem ezen tartománt már által adták vala; már ebben a' Fr. nemzeti zászlók lobognak vala: hanem halljátok az ágyúdörgéseket, a' mellyek azt jelentik, hogy Fr. ország, ezen tartományhoz való jussát mátofogvást néktek engedi által. Egy iktóztató és a' világ' négy részét fenyegető hadakozásnak közelgetése, a' böltsellég, emberfzeretet, az igazi és mezfize néző politika, ezek voltak azok a' fontos indító okok, a' mellyek a' Frantzia Respublika' joltévő tzélozásának új sinormértéket szabtak, és ő véle ezen lépést tétették. Louisiana' lakossai! tegyetek e' szzerént egy részről közbenjárói szolgálatot a' két Respublikák között, más részről pedig legyetek egy telé a' Szövettséges Statusokkal, éljeteztek azoknak julsaiival, és tegyétek egy részét azon nagy és hatalmas népnek, mellyet annak nevededő tüze, szorgalmatolsága, haza szzeretete, alkalmas volt, 's hirtelen való emelkedése, nem soká oly fényes rangra fognak emelni, a' milyenre tsak valaha egy nép e' földön felemelkedett. A' ti anya-hazátok Frantzia ország, koránt sem védelmezhetett volna benneteket az ő mezfize léte miatt az elnyomattatás és vízszaeélések ellen, olyan hathatósan, mint azt az Amerikai Statusok tseledhetek. Az igallágnak kiszolgálatása jó fog közöttetek lenni, minthogy nékiek betses tartomány Louisiana; attól sem félhettek, hogy úgy bányon véletek Amerika, mint más anyaországok szoktak az ő Koloniákkal banni, t. i. hogy azokat, mint monopoliumjokat, úgy tartják. A'

Mississippi, ez az Amerikai Nilus, a' mely nem égető homokon, hanem termékeny térségeken foly keresztül, nem soká a' külömbkülömb nemzetek' ezer kereskedő hajóiktól fog a' maga új Alexandriája (Uj-Orleans) mellett fedeztetni, a' melyek között is mindazáltal leg kedvesebben fogjátok a' Fr. hajókat szemlélni. Azon feltétel által, hogy 12 esztendőknél lefolytok alatt a' Frantziák is csak annyi vámost fizessenek kikötőhelyeikben, mint az Amerikaiak magok fizetnek, nem egyebet kívánt elérni Bonaparte, hanem csak, hogy a' Louisianai Frantziák az Európai Frantziákkal annyival is szorossabban ösziye köttetessenek, &c.

Török Birodalom.

Konstantinápoly, Febr. 15-kén. Naponként nagyobb szorgalmatossággal téteti a' Porta a' hadi készületeket. A' fegyveres házakban, ágyúöntő műhelyekben, a' hajókészítő helyeken, éjjel nappal foly a' munka. Az ágyú és puska töltéseket minden nap készítik. De hogy mind ezekkel ki ellen tételozzának, senki sem tudja: csak gondólják némelyek, hogy még meg nem szűnt volna a' Porta, Moreat a' Frantziáktól féltetni, 's e' volna a' nagy készületeknek oka.

* *

Másodszori Hiradás.

A' múlt 1803 ik esztendőnek folytában, több olyan terhes hajók útaztak le és fel a' Bacs Vármegyében lévő Ferentz-Kanálisán, a' mellyek öt söt hat nyomnyi mélységre mentek le a' vízbe. Minthogy pedig ez a' Kanális, más nagy Kanáli-

soknak szokott intézetek (normájok) szerént csak olyan hajóknak számokra épített, a' mellyek csak négy és fél nyomnyi mélységre mennek le; a' feljebb említett 5 és 6 nyomnyira lemenő hajók pedig az útazás közben némely nevezetes akadályokat szenvednek: erre nézve olyan intézetet tett a' Királyi Magyar Privilegiált hajós Társaság, hogy, a' Kanálisnak minden idő béli használható állapotban való tartódhatása végett, abba, annak két béevező-hellyeinél (végeinél) Földvárnál és Monostorszeghnél, egy hajónak is, a' melly 4 és $\frac{1}{2}$ nyomnál mélyebben megyen-le, a' béevezés meg nem engedtetik.

Béts, Mártz. 13-kán, 1804.

* * *

Egy Puszta exárendátiójának Jelentése.

Nemes Pest Vármegyében helyheztetett Ráczkévi Királyi Herczegi uradalomban lévő Pöszér Puszta avagy Prædium, új Contractus mellett, a' jövő 1805-ik esztendő Sz. György napján kezdendő, és hat esztendeig tartandó árendában, a' folyó 1804-dik esztendőben Május hónapnak 14-ik napján 9 órakor dél előtt, említett Ráczkévi mező várossában, kótyavetye által, részellen, és Járás szerént ki adattatni jelentetik.

A' kiknek tehát a' jelentett pusztának kiárendálásához kedvek volna: azok az irtt Május hónapnak 14-dikére az Ráczkévi Uradalombeli Præfecto-
ratus Cancelláriában meg hivatnak.

Ráczkévi, Mártz. 12 kén, 1804.